

Október 2018

 VEOLIA

ČASOPIS PRE ZÁKAZNÍKOV
SKUPINY VEOLIA ENERGIA

P E T R Ž A L S K É **TEPLO**

**Ako sa pripraviť na
vykurovaciu sezónu?**

**Začiatok vykurovacej sezóny
a spustenie vykurovania**

Aký je v tom rozdiel?

**Dá sa vyčistiť oceán
na jeden nádech?**

Freediverka hľadá odpoveď

**Už tretí rok zlepšujeme
svet okolo nás**

Zamestnanecké granty

25 **ROKOV
S VAMI**

OBSAH

- 3** Ako sa pripraviť na vykurovaciu sezónu?
- 4** Začiatok vykurovacej sezóny a spustenie vykurovania - aký je v tom rozdiel?
- 5** Veolia informuje o aktuálnych prerušeníach dodávky tepla a teplej vody na webstránke
- 7** Organizujeme exkurzie pre základné školy
- 8** Biodiverzita prichádza do školských záhrad
- 9** Dá sa vyčistiť oceán na jeden nádych? Freediverka hľadá odpoveď
- 10** Už tretí rok zlepšujeme svet okolo nás
- 12** Pozor, súťaž! Krížovka

Časopis skupiny Veolia Energia Slovensko
Redakčná rada:
Lucia Burianová, Katarína Fúrová, Tichomír Ivan,
Igor Kottman, Peter Kurilla, Miroslav Svoboda,
Peter Višváder, Slavomíra Vogelová
Kontakt: komunikacia@veoliaenergia.sk
Grafické spracovanie a tlač: *antre public, s.r.o.*
Náklad: 36 000 ks zadarmo | www.veoliaenergia.sk

Vážení Petržalčania,

vykurovacía sezóna je opäť tu. Od 1. septembra pozorne sledujeme vývoj vonkajších teplôt a sme pripravení spustiť dodávku tepla do vašich domovov.

Letné mesiace sme využili na dôkladnú prípravu našich zariadení. Spustenie vykurovania je procesne zložitý úkon, no vďaka údržbe, investíciám do moderných technológií a odbornému personálu sme na vykurovaciu sezónu 2018/2019 plne pripravení. V novom čísle časopisu *Petržalské teplo* sme pre vás pripravili prehľad úkonov a povinností súvisiacich so začiatkom vykurovacej sezóny, ktoré sa týkajú tak Veolie, ako aj správcu vášho bytového domu. Podľa prehľadného návodu zistíte, koho treba kontaktovať v prípade komplikácií pri spustení vykurovania.

Nepretržite sa snažíme skvalitňovať naše služby a komunikáciu s odberateľmi. Od začiatku leta 2018 na našej webovej stránke www.veoliaenergia.sk okrem noviniek a kontaktných údajov nájdete aj aktuálne informácie o plánovaných odstávkach či poruchách na našich zariadeniach.

Záleží nám na vzdelávaní mladších generácií. Pre žiakov základných škôl organizujeme exkurzie a snažíme sa prízvukovať význam efektívnej výroby tepla pri čo najnižšej spotrebe iných energií. Žiaci na základných a stredných školách na celom Slovensku sa môžu zapojiť do 13. ročníka školského projektu a podporiť biodiverzitu na školských pozemkoch a v školských záhradách.

Nové aktivity slovenskej freediverky Kataríny Linczényiovej, domová odovzdávacia stanica tepla a nadačná činnosť. O týchto, ale aj o ďalších témach sa dočítate v novom čísle časopisu *Petržalské teplo*. Želám vám príjemné čítanie.

Peter Dobrý, generálny riaditeľ
Veolia Energia Slovensko, a. s.

Ako sa pripraviť na vykurovaciu sezónu?

Letné mesiace využívajú výrobcovia a dodávatelia tepla na pravidelné kontroly, údržbu, či investície do energeticky efektívnejších zariadení. V lete, kedy je odber tepla nižší, sa realizuje časovo náročná údržba a investuje sa do energeticky efektívnejších zariadení. Zároveň v tomto období prebieha príprava na ďalšiu vykurovaciu sezónu.

Aké úkony zabezpečí výrobca tepla a ako by mal bytový dom pripraviť správcu? Ako sa môžu na vykurovaciu sezónu pripraviť domácnosti?

VÝROBCA A DODÁVATEĽ TEPLA

- ▶ kontrola tepelno-technických zariadení v celej sústave centrálného zásobovania teplom (CZT)
- ▶ oprava, alebo výmena všetkých zariadení, ktoré môžu znížiť spoľahlivosť dodávky tepla
- ▶ rekonštrukcia odovzdávacích staníc tepla (zariadenie medzi kotolňou a bytovým domom)
- ▶ kontrola a modernizácia tepelných rozvodov (po päť bytového domu)

SPRÁVCA BYTOVÉHO DOMU

- ▶ kontrola tlaku vykurovacej sústavy v bytovom dome
- ▶ kontrola poistných ventilov
- ▶ odstránenie netesností vo vykurovacej sústave bytového domu
- ▶ otvorenie a kontrola priechodnosti uzatváracích armatúr (päť domu, stúpačkové uzávery ústredného kúrenia)
- ▶ informovať obyvateľov bytového domu o legislatívnom rámci pre začiatok vykurovacej sezóny
- ▶ informovať obyvateľov o otvorení ventilov/hlavíc na radiátoroch v jednotlivých bytoch a odvzdušniť sústavu

DOMÁCNOSTI

- ▶ otvorenie ventilov/hlavíc na radiátoroch na najvyšší číselný stupeň
  - zvýšenie životnosti ventilov, eliminácia vplyvu nečistôt v systéme
  - dôležité pri dopĺňaní tlaku a odvzdušnení vykurovacej sústavy správcom
- ▶ očistenie radiátorov
  - prach na radiátore môže znížiť schopnosť prenosu tepla
- ▶ nahlásenie netesností, problémov pri manipulácii s bytovými uzávermi, či stúpačkovými ventilmi správcovi bytového domu
  - prevencia neželaných havarijných odstávok

Začiatok vykurovacej sezóny a spustenie vykurovania

AKÝ JE V TOM ROZDIEL?

Vykurovacia sezóna sa podľa platnej slovenskej legislatívy začína 1. septembra príslušného kalendárneho roka a končí sa 31. mája nasledujúceho kalendárneho roka. V tomto období sú výrobcovia tepla pripravení kedykoľvek spustiť dodávky tepla v závislosti od klimatických podmienok. Všetky zariadenia a rozvody tepla sú po potrebnej údržbe a môžu prejsť na plnú prevádzku. Prečo sa však nekúri hneď od 1. septembra?

Slovenská legislatíva, konkrétne vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 152/2005 zo 6. apríla 2005 o určenom čase a o určenej kvalite dodávky tepla pre konečného spotrebiteľa presne definuje, za akých podmienok sa začne dodávať teplo určené na vykurovanie.

„Teplo na vykurovanie začne dodávateľ tepla (ďalej len „dodávateľ“) dodávať, ak:

a) vonkajšia priemerná denná teplota vzduchu vo vykurovacom období klesne počas dvoch za sebou nasledujúcich dní pod 13 °C a podľa predpovede vývoja počas nemožno očakávať zvýšenie vonkajšej priemernej dennej teploty v nasledujúcom dni nad túto hodnotu a

b) vonkajšia priemerná denná teplota, ktorá tvorí štvrtinu súčtu vonkajších teplôt meraných o 7:00 h, o 14:00 h a o 21:00 h v tieni s vylúčením vplyvu sálania okolitých stien bytových domov, pričom teplota meraná o 21:00 h sa započítava dvakrát, nie je vyššia ako 13 °C.“

Zamestnanci Veolie pozorne sledujú vývoj počasia a v prípade splnenia vyššie uvedenej podmienky okamžite spúšťajú všetky potrebné zariadenia a systémy na dodávku tepla do ústredného kúrenia (ÚK).

Spustenie vykurovania je časovo aj vecne náročný proces. V závislosti od rozsahu sústavy centrálného zásobovania teplom (CZT) môže spustenie trvať niekoľko hodín a pri komplikovaných a rozsiahlych sústavách až niekoľko dní. Počas nábehu systému CZT na vykurovanie je nutné vykonať celý rad opatrení, mechanických a diaľkových zásahov do tepelnoenergetických zariadení, ako je kontrola prietoknosti sústavy (otvorenie mechanických, diaľkovo riadených ventilov, armatúr), nábeh čerpadiel a regulačných prvkov sústavy, doplnenie, dotlakovanie sústavy po realizácii rekonštrukčných prác na strane odberateľa (bytového domu). Je potrebné skontrolovať správne nastavenie hydraulického vyváženia sústav a v neposlednom rade skontrolovať tesnosť spojov celej rozvodnej časti sústavy vrátane výmenníkov.

Na samotnú rýchlosť vykúrenia jednotlivých objektov či bytov vplýva niekoľko faktorov. Dôležité je najmä vyregulovanie rozvodov v bytovom dome. Ak systém rozvodov nie je správne vyregulovaný, niektoré byty v tom istom paneláku majú radiátory horúce, iné, naopak, letné. Túto činnosť zabezpečuje správcovská spoločnosť, keďže Veolia dodáva teplo a spravuje rozvody po päť jednotlivých bytových domov.

Ďalší faktor, ktorý vplýva na rýchlosť vykúrenia, je orientácia bytového domu. Južné byty sa vykurejú rýchlejšie ako tie, ktoré sú orientované na sever, aj napriek tomu, že radiátory majú rovnakú teplotu. Je dôležité, aby vykurovacie telesá (termostatické hlavice na radiátoroch) boli ešte pred spustením vykurovania otvorené na maximum. Predíde sa tým komplikáciám so zavzdušením systému. Správca bytového domu musí na túto skutočnosť obyvateľov upozorniť a v prípade potreby koordinovať odstránenie zavzdušnenia v konkrétnych bytových jednotkách a pri odstraňovaní aj spolupracovať.

VEOLIA INFORMUJE

o aktuálnych prerušeníach dodávky tepla a teplej vody na svojej webstránke

Od začiatku marca 2018 nájdete petržalské domácnosti na internetovej stránke www.veoliaenergia.sk aktuálne oznamy nielen o plánovaných, ale aj aktuálnych poruchách v dodávkach tepla a teplej vody.

Informácie o aktuálnych poruchách sú momentálne dostupné pre bratislavské mestské časti Petržalka, Dúbravka a Podunajské Biskupice, no v blízkej budúcnosti budú pribúdať ďalšie lokality. V prípade plánovaných odstávok pokrývajú uverejňované informácie všetky mestá a obce v pôsobnosti Veolie.

Návštevníci webu sa najrýchlejšie dostanú k oznamom prostredníctvom dvoch farebných blokov na pravom okraji domácej stránky www.veoliaenergia.sk (pozri obrázok nižšie). Správcovia objektov, ktorých sa to týka, sú súčasne s oznamom na internetovej stránke informovaní aj e-mailovou notifikáciou.

DOST – domová odovzdávacia stanica tepla

Ekologické zníženie nákladov na tepelný komfort od skupiny Veolia Energia Slovensko

Čo je to DOST?

**Flexibilita
a nezávislosť**

- DOST dokáže zabezpečiť až 24 hodinovú, nepretržitú dodávku teplej úžitkovej vody (TÚV).
- Vykurovanie je možné spustiť a ukončiť vtedy, keď to požadujete.

**Úspora
nákladov**

- Vďaka efektívnej príprave TÚV priamo v dome sa zníži spotreba tepelnej energie, čo prináša pokles vašich nákladov.

Kontakty:
Veolia Energia Slovensko, a.s.
Einsteinova 25, 851 01 Bratislava,

**Šetrnosť
k životnému
prostrediu**

- Menší objem spotrebovanej tepelnej energie sa odrazí na vašej uhlíkovej stope.

telefón: **0906 105 207**
email: kliekt@veoliaenergia.sk
www.veoliaenergia.sk

Organizujeme exkurzie pre základné školy

Žiaci zo ZŠ Nedbalova navštívili moderné zariadenie na výrobu tepla a teplej vody. Výklad im poskytli zamestnanci Veolie s dlhoročnými skúsenosťami s prevádzkou a údržbou tepelnotechnických zariadení.

Pozorných žiakov, ktorí správne odpovedali na otázky súvisiace s výrobou tepla a teplej vody, sme, samozrejme, odmenili.

Ak máte záujem prihlásiť triedu vášho dieťaťa na exkurziu, pošlite e-mail na adresu komunikacia@veoliaenergia.sk

Do predmetu nezabudnite uviesť „Exkurzia“.

Biodiverzita prichádza do školských záhrad

Biodiverzita do škôl – to je názov už 13. ročníka projektu venovaného žiakom základných a stredných škôl na celom Slovensku. Cieľom projektu je zvýšiť povedomie o význame prírodnej rozmanitosti, čiže biodiverzity. Žiaci sa budú prakticky vzdelávať a experimentovať priamo v blízkosti svojich škôl.

Pod vedením svojich učiteľov budú jednotlivé tímy zveľaďovať a upravovať školské pozemky tak, aby zároveň zveľadili prírodnú rozmanitosť a skrášili tieto plochy podľa svojich predstáv. Vďaka niekoľkým workshopom budú učitelia schopní viesť svojich žiakov pri výsadbe drevín s cieľom zmeniť mikroklimu alebo drevín na vypestovanie „jedlej záhrady“.

Žiaci si budú môcť vysadiť a pestovať zvýšené záhony, živé ploty, liečivé rastliny a podporiť rôznorodosť hmyzu, ktorý sa tam vyskytuje. Okrem toho si jednotlivé tímy budú môcť vybudovať zázemie, ktoré podporuje vyučovanie v exteriéroch prostredníctvom rôznych altánkov alebo prístreškov.

Žiaci a učitelia budú spolupracovať s odborníkmi na záhradné úpravy a výsadbu, vďaka ktorým získajú pomoc pri realizovaní navrhnutých opatrení. Každá škola získa finančný grant na realizáciu svojho návrhu úprav školských pozemkov.

Projekt *Biodiverzita do škôl* sa spúšťa v septembri 2018 a bude prebiehať počas dvoch školských rokov do júna 2020. V školskom roku 2018/2019 sa budú

vzdelávať akčné skupiny tvorené žiakmi a učiteľmi, ktoré potom spoločne navrhnu a naplánujú opatrenia na zvýšenie biodiverzity v školských areáloch. V ďalšom školskom roku 2019/2020 sa budú pripravené návrhy za pomoci žiakov a pedagógov uskutočňovať.

Projekt *Biodiverzita do škôl* realizuje skupina Veolia Slovensko v spolupráci s Nadáciou Ekopolis, ktorá je členom medzinárodného konzorcia Environmental Partnership Association spájajúceho nadácie v Bulharsku, Českej republike, Maďarsku, Poľsku a Rumunsku. Nadácia má 26-ročné skúsenosti s manažovaním grantových programov zameraných na environmentálnu udržateľnosť.

Dá sa vyčistiť oceán na jeden nádych?

Freediverka hľadá odpoveď

Katarína Linczényiová, známa freediverka a tvár Nadácie Veolia Slovensko, sa na svojich cestách pravidelne presviedča o znečistení riek a morí, preto sa rozhodla šíriť osvetu o správnom a ekologickom zaobchádzaní s plastovým odpadom. Podľa nej je nutné, aby ľudstvo pochopilo, že je nesprávne vyhadzovať odpad na pláži či priamo do morí a oceánov.

Katarína spojila svoje sily s Environmentálnym centrom v Dahabe v Egypte, ktoré sa okrem iného zameriava na vzdelávanie miestnych detí v oblasti znečisťovanie životného prostredia plastovým odpadom. Práve touto cestou chce miestnu komunitu priviesť k tomu, aby nevyhadzovala odpad na ľubovoľných miestach. V spolupráci s Environmentálnym centrom sa tiež snaží poukázať na dôležitosť triedenia odpadu aj na význam budovania potrebnej infraštruktúry.

Okrem edukačnej činnosti sa Katarína priamo podieľa na boji s plastovým odpadom akciami s názvom *Beach Clean Up*. Pri jednej takejto akcii spolu s ďalšími štrnástimi potápačmi vyzbierala 40 kilogramov odpadu, a to len za jedinú hodinu. Vyčistili plochu morského dna s rozlohou jedného hektára v hĺbke sedem až dvadsať metrov pod hladinou. Úspech celej akcie zavŕšili miestne deti, ktoré upratali priľahlú pláž.

Posledné upratovanie sa uskutočnilo počas Kataríninej expedičnej plavby v Egejskom mori. Dva dni strávila na gréckom ostrove Hydra, kde boli pláže a zátoka doslova posiate odpadom. Freediverka sa spoločne s tímom potápačov rozhodla pre veľké upratovanie aj na tomto mieste. Ruku k dielu priložili i turisti a pomoc poskytli aj zamestnanci miestnej reštaurácie, ktorí vyzbieraný odpad previezli do miestneho prístavu na triedenie a recykláciu.

Už tretí rok zlepšujeme svet okolo nás

Program *Zamestnanecké granty* pokračuje aj v roku 2018. Počas troch rokov existencie sa formou grantu a priamej pomoci zamestnancov Veolie podporilo 38 projektov na celom Slovensku. Nadácia Veolia Slovensko prispela sumou 22-tisíc eur a pomohla naštartovať projekty, ktoré by bez tejto finančnej pomoci nebolo možné uskutočniť.

Zamestnanecké granty sú určené pre zamestnancov skupiny Veolia a podporujú najmä dobročinné aktivity. Podmienkou je, aby sa sám žiadateľ ako dobrovoľník vo svojom voľnom čase spolupodieľal na realizácii projektu, ktorý prihlásil.

Zamestnanecké
granty

Nadácia
VEOLIA

PRINÁŠAME VÁM PREHĽAD PODPORENÝCH PROJEKTOV ZA ROK 2018, KTORÉ REALIZUJEME V MESTSKEJ ČASTI PETRŽALKA:

➤ **Revitalizácia a úprava školského ihriska**

Materská škola Bradáčova 4

Materská škôlka a príľahlí areál majú viac než 40 rokov. Rodičia detí navštevujúcich materskú škôlku pravidelne upravujú školský dvor, no projekt podporený Veoliou je zameraný na komplexnú revitalizáciu (výmena driev na betónových múrikoch okolo pieskovísk, natretie plotu okolo MŠ a pod.) Revitalizáciou a úpravou sa snažíme prispieť k zvýšeniu bezpečnosti areálu pre deti.

➤ **Bezpečné športovanie a trávenie voľného času detí na dvore pri hrách**

ZŠ Tupolevova 20

V máji 2015 bola dobudovaná nová tartanová dráha na dvore tejto základnej školy. V roku 2017 sa prostredníctvom Zamestnaneckých grantov osadili betónové kvetináče ozdobnou zeleňou a vymenil sa piesok v doskočisku. V roku 2018 by sme chceli pokračovať v úprave zelene a vo vysádzaní ozdobných kvetinových porastov. Ďalšie parkové úpravy prispievajú k skrášleniu a skvalitneniu prostredia školského dvora a atletickej dráhy. Priestor poskytuje športové využitie pre širokú verejnosť.

➤ **Tabuľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením na rozvoj grafomotorických zručností**

ZŠ Prokofievova 5

Škola v minulosti vytvorila špeciálnu triedu pre deti s poruchami autistického spektra. Miestnosť bola kompletne zrekonštruovaná a vybavená výchovno-vzdelávacími potrebami pre žiakov. Prostredníctvom Zamestnaneckých grantov bola zakúpená a osadená magnetická tabuľa na rozvíjanie grafomotorickej zručnosti. Magnetická tabuľa skvalitní vzdelávací proces detí so špeciálnymi potrebami.

Pozor, súťaž!

Správne znenie tajničky z krížovky, vaše meno a priezvisko pošlite **do 31. októbra 2018** na e-mailovú adresu **komunikacia@veoliaenergia.sk** a zapojte sa do súťaže o atraktívne ceny. Do predmetu e-mailu nezabudnite uviesť heslo **KRÍŽOVKA**. Spomedzi súťažiacich so správnymi odpoveďami budú vyžrebovaní traja výhercovia.

Ceny: **1. cena** – darčekový poukaz v hodnote **30 €** na nákup na ZľavaDňa,

2. cena – darčekový poukaz v hodnote **20 €** na nákup na ZľavaDňa,

3. cena – darčekový poukaz v hodnote **15 €** na nákup na ZľavaDňa.

	udieraj	predložka	hrozivo		značka bicyklov	ruská rieka	škibala sa	rýchly záver závodu		čierny spevavý vták	pramenil	obaja	preteky, po angl.		jednoduchý nástroj	citovosť bolesti	podmienk. spojka
geometrický útvar				brak, po česky					gazdovstvo					had z Knihy džungle			
kráča				druh nábytku turecky dôstojník					riečny tvor egyptský boh Slnka					zbraň Indiánov rímska trojka			
	stará plošná miera	2 lišajníky														vojenská predajňa	kráterové jazero
priateľ, po špan.					arménsky literát papagáj							holandský syr zmrazená voda					
polnýz. opojný nápoj					ženský hlas naša rieka			rozdeľuj					rybie vajičko Dagmara (dom.)				
ozvena				zábava panovnícke kreslo			sťa	ama, Arazi, Aty	poradie umývať					lovkyňa perál mláďa macky			
rozrývaj			smer cesty zobákom poškodí					milost'pani ECV okr. R. Sobota							argón (zn.) oslovuj pri príchode		
stavebný materiál	zlato, po špan. nadšenie				akrylanová priadza ušľachtilý kôň							masa ľudí červánky				premenná erupívna hviezda	meno karikat. Lesyka
3							pichľavý vyrostok nedobre				1 koloidný roztok						
identický jedinec					regionálne združenie kód Bolívie			idant (gen.)	go, maar, oro	japonská stolná hra predložka s 2. pád.			korálový ostrov Olympic Games				
obec na Záhori				indonéz. dovolen. ostrov					nula (zastar.)					čistidlo na vane			
anglická číslovka				jedlo					ruské mužské meno					"ohňové" meno			

Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov, szhk@szhk.sk

Autor: J. Farkaš

Už **25** rokov
sa staráme
o váš
tepelný
komfort.

Ďakujeme.

25 ROKOV
S VAMI